

# SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL  
Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.  
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő:  
**BUDAI JÓZSEF.**

ELŐFIZETÉSI DIJ:  
Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2.50 kor.  
Egyes szám ára 14 fill.

## Lehetséges-e a 67-es alapon nemzeti haladás?

(Folytatás.)

III.

A nemzetiségi kérdés megoldásánál minden egyes miniszteriumnak meg van a maga külön teendője, kivéve a honvédelmi tárcazt és Fehérváryt, mert hiszen itt és nála fődolog: a *lassu németesítés*. Mily rohamos tempóban haladna hazánk lakosságának magyárosítása, ha a hadsereg magyarországi ezredeinek a hivatalos nyelve magyar volna! Beosztanák az idegen nyelvű legénységet magyar fiúk közé, magyar városokba helyeznék őket pár év múlva egytől egyig beszélnék nyelvünket. Nem kis méretű szobrokra van ennek a nemzetnek szüksége (felemlt kvóta mellett, az önálló vámterület megtagadása mellett ugy sincs azoknak értelme!), de ilyen életszervekre, mint nyelvünk bevitale a hadseregbe. Az ám! csak hogy erről tudni sem akarnak a korlátoltságokról híres bécsi körök, kik nem ismerik fel azt az érdekközösséget, mely köztük és a magyar nemzet érdekei közt fennáll. Magyarország, ha népe el nem magyárosodik, előbb-utóbb éppen úgy széthull nemzetiségi területekre, mint széthullott Ausztria. Ez pedig a bécsi körök bukását jelenti, kik minket is magukkal rántanak az örvénybe. Meg lesz legalább az a szomorú vigasztalásunk, hogy mint Dugonics Titusz, együtt pusztulunk nagy ellenségeinkkel; azokkal, kiknek 1526. óta napjainkig egyetlen vágyuk volt kipusztítani minket a föld színéről. Ám a sirály szélle szemben is halad, mert a viharral való folytonos küzdelem kifejlesztette erejét, megédzette szárnyait. Ki tudja, nem válik-e nekünk is hasznunkra a bécsi körök folytonos nyomása? Annyi bizonyos, hogy szilárdítja fajszeretetünket, folyton ébren tartja nemzeti féltékenységünket és — *crescit sub pondere palma* — erősödünk ellenségeink minden igyekezete daczára is. Mi tisztában vagyunk

velük, tudjuk, hogy minket néha legyeztetnek, de soha sem szerettek és soha sem is fognak szeretni.

A nemzetiségi kérdésre visszatérve, ismételjük, hogy itt minden egyes miniszteriumnak megvan a maga külön teendője. A vallási és honvédelmi miniszterium teendőiről már szólottunk, lássuk a többiekét. Első és legfontosabb teendő az, hogy az állam által alkalmazott idegen nyelvű egyéneket magyar vidékekre helyezték át; a nemzetiségi vidékeket viszont magyar tisztviselőkkel rakják meg. Ennek kettős lesz a hatása, t. i. a magyar vidékre helyezett idegen nyelvű tisztviselő, akarva, nem akarva kénytelen velünk érintkezni s fajunkba olvadni. A magyar tisztviselő ellenben a magyar állam tekintélyét, nemzeti jellegét jobban kidomborítja és óvja a nemzetiségek közt, mint az idegen. Ám arra is legyen gondja az államnak, hogy a magyar tisztviselők az idegen nyelvűekkel emberségesen és szeliden bánjanak, mert ha velük durváskodnak és igazságtalanul bánnak, ezek nem az ember, de a nemzet rovására írják a hibát és még nagyobb ellenségei lesznek fajunknak. Általában legyünk a nemzetiségekkel szemben türelmesek és ne feledjük, hogy a faj kérdése érzelmi hurokat érint, következőleg csak szelid, türelmes kezekkel szabad ahhoz hozzányúlni. Ököllet gyógyítani ezt a kérdést — mint a hogy Bánffy szeretné és akarná — nem szabad és nem lehet. Mert hiszen nem az a cél, hogy bennük *elnyomott ellenségekre* tegyünk szert, hanem a nemzet testébe akarjuk őket beolvasztani. Erre pedig első lépés a bizalom és szeretet. Általában, a magyarság társadalmi érintkezése legyen velük szemben barátságos, mert hiszen mielőtt fajunkba olvadnának, barátainkka kell vállniok, a barátság pedig kölcsönös szeretet és megbecsülés eredménye. Az erdélyi főispánok pl. megtehetnék, hogy az oláh espereseket, kik között nagyon kitűnő műveltségű férfiak vannak, főispáni ebédekre meghívják. Mekkora

hatása lenne ennek a papságra és népre, az igazán kiszámíthatlan, de hát a mi spanyol felfogásu, gógós főispánjaink megteszik-e ezt? Nem, ha csak a kormány rájuk nem parancsolja.

Gondja legyen a kormánynak arra is, hogy a jegyzők ne nyuzzák a tudatlan népet, mert a gyűlölet az ilyenekért a magyarságra esik vissza. Igazságos és olcsó közigazgatás: ez legyen a jelszó. Nagyon helyes Széll Kálmánnak az a terve, hogy közigazgatási felügyelőségeket tervez, kik a jegyzők gazdálkodásaira felügyelnek, mert hogy milyen török gazdálkodást visznek azok véghez, néhol még tiszta magyar vidéken is, az igazán elképzelhetetlen. Nem is lehet ez másképp, ha senki sem ellenőrzi őket.

Legnagyobb eredményeket lehetne elérni a nemzetiségi kérdés megoldásában a telepítéssel, csak hogy itt kuruzslással és apró eszközökkel czélt nem érhetünk, ide évi pár millió forint kell. Azt felelik rá, hogy nincs, mert megveszi a modern sáskasereg, a katonaság. Ugyanez a felelet akkor is, ha az iskolák államosításáról beszélünk. Ámde mi lesz az olyan beteggel, ki halálos betegségbe esett és nincs orvosra, meggyógyszerre pénze? Ha hadihajókra, új ágyukra, osztrák tisztek fizetésének emelésére ki tudunk dobni annyi milliót, akkor legyen pénzünk a telepítésre is.

Fajunk erősítésének leghatalmasabb emeltyüje a nemzeti műveltség és semmiféle áldozat nem elég nagy, hogy szellemi fölénységünket a nemzetiségekkel szemben biztosítsuk. Tudomány nélkül nincs ipar, nincs jólét, elzüllick a nemzeti vagyon. Nálunk minden választás előtt összeszednek a vagyonban felhizottaktól egy pár millió „megnemesítési“ (!) költséget s ezt megvesztegetésre fordítják. Ha már valaki oly kicsinyes gondolkozásu, hogy új czimekre és érdemkeresztekre vágyik, ám legyen, de az a pénz, a mit ad, ne legyen Judás pénz a nemzet megvásárlására. Adja az illető felhizott ezt a pénzt az akadémiának, szerezzon magának igaz

**Barta Fenő**  
női divat és vászon áruháza

**MISKOLCZ**

60 cm. széles **mintázott selymek** ... 45 kr.  
80 " " **simá nyers** " ... 50 "  
Valódi **angol vászon** ruhára ... 45 "  
Czérna **batisztok** ... 30 "  
Cosmanosi **Levantin** ... 13, 20, 28 "

Szepességi **vászon** 1 vég ... 4— frt  
Hires **Barta-vászon** ... 6— "  
1 vég **jó siffon** 23 méter ... 5.65 "  
Fehér francia **pique** ... 40 kr.

**Flotir kendők, paplanok, szőnyeg, függöny- és ágyterítők  
igen jutányos árban vásárolhatók.**

Figyelmes kiszolgálás!  Női- és férfi fehérneműek.  Verseny árak

Főüzlet: Széchenyi-u. 96. sz. — Flóküzlet: Városháztér 5. sz. (Dunky fényirida alatt.)

érdemet a nemességre. Csakhogy nálunk eddig csak a kortes érdemeket vették észre. Reméljük, hogy Széll Kálmán a maga tisztességes felfogásával jövőre az akadémiában fizeteti le a megnevelését és megkeresztelés „fájdalomidját.”

Addig azonban, míg Erdély bogárfaunáját és a Magas-Tátra növényföldrajzát németek írják meg, nemzeti miveltségünkkel ne nagyon henczegjünk.

Teremtsünk ipart bármi áldozat árán, mert csak anyagilag megizmosodott nép lehet független és mivelt; teremtsünk magas fokú művészetet, mely nemzeti felfogásával erősítse faji önérzetünket; teremtsünk erős alapon nyugvó nemzeti tudást, mert csak ezekkel az eszközökkel fegyverezhetjük le és olvasztathatjuk magunkba a nemzeti függetlenség legnagyobb akadályait: a nemzetiségeket.

Hiába egységes egy ország földrajzilag és politikailag, ha hiányzik lakóiból az összetartozás és a közös nagy célok érzete. Ezeket kell megteremteni a fenti öszközökkel s tekintettel arra, hogy belügyeink önállóságát a 67-es kiegyezés meghagyta, még a kiegyezési alapon is lehet haladni a nemzeti egység és nemzeti függetlenség felé. Természetesen, csak olyan férfiaknak, kik legalább jövő századok távlatában látják azt a független hazát, melyért a jelenben fáradoznak, kik nem apró sikerekkel mérik az államférfiai tettek horderejét, de tudják azt, hogy a becsületes törekvés és a végzett munka soha nem vész el, mert szárnyaira veszi és soha sem szünetelő utján magával viszi az idő. Sőt az idő többet tesz: századok munkáját összegezi és megnöveli vele a munka értékét. Igen! a Rákóczy és Kossuth, a Széchenyi munkája nem vészett el. Majd ott lesz ezeknek a munkáknak a teljes értéke és összege a nemzet eljövendő teljes függetlenségé-

ben. Ott lesz nemcsak a nagyok, de a kis emberek becsületesen végzett munkája is.

Silány korunkban vannak nemcsak árverési, de politikai hiénák is. És ezek miatt nem haladhatunk. Ezek a politikai hiénák Bécsben licitálnak a magyar nemzeti jogokra s jelszavuk: *ki ad kevesebbet érte*. A ki legkevesebbet ígér, az legkedvesebb a bécsi körök előtt. Mikor a Széll-féle államférfiak tetteit mérlegeljük, soha se feledjük, hogy nekik a Hopmeiszter ur és a Tiszák bécsi árlejtése ellen kell első sorban küzdeniök.

Tiszák, Bánffyok a 67-es kiegyezés kezelésére nem alkalmas médiumok. Mert ők nem a nemzeti erőgyűjtést, de az erő elorsvasztást tűzik célul. Természetesen, hisz csak nemzeti gyengeségen tengethetnék silány uralmunkat.

Mi Széll Kálmánban és néhány társában látjuk azokat az embereket, kik a 67-es kiegyezés keretében megteszik mindazt, mit e korlátolt munkatér tenni lehet s kik a jelenben a jövőnek dolgoznak. 67-óta nem tettek az összes kormányok (a Baross-korszakot kivéve) a honi iparért annyit, mint Hegedüs egymaga. Ez magyarázza meg, hogy bár erős elvi ellentétek választanak el bennünket minden 67-es párttól, mégis a jelen kormány eljárását teljes tárgyilagossággal bíráljuk. Mert ha felfogásukat nem is osztjuk, de szándékaikat tisztelni tartozunk.

(Vége.)

## Magyarország és China.

E két név sehogy se fér össze egymással. Nem is azért állítom egybe, mintha talán összehasonlítást akarnék tenni e két ország közt, csak azért említem fel egy sorba, mivel itt-ott han-

gok támadnak, hogy Ausztria-Magyarország is foglaljon majd Kinában.

Hát ez volna a legnagyobb esztelenység, a mit kormányférfiaink elkövethetnek. Ilyen politikát üzni a mai viszonyok közt nem szabad. A nagyhatalmi pozíciókat nem veszítjük el avagy legesekélyebben se devalváljuk, ha nem gyarmatosítunk. A függetlenségi párt rég tiltakozott a gyarmatosítás ellen s ha még több közterheket nem a karnak vállainkra róni, akkor a felsőbb körök is átlátják, hogy minden ilyen irányú lépés nemcsak fölösleges, de közgazdaságilag, kulturailag, pénzügyileg határozottan káros.

*Magyarországnak évezreken át az volt a politikája, hogy faji jellegét megóvja a beözönlő idegek ellen s őre volt a nyugati kulturának.* Ily körülmények közt esze ágában se lehetett a terjeszkedési, a hódítási vagy a gyarmatosítási politika. Miért kelljen neki most baleknek állni s pénz- és véráldozat árán beleragadtatni magát az előre nem látható bizonytalan jövőbe.

Már egyszer beleharaptunk a gyarmatosítási politikába. Drágán megfizettük és ma is nyögünk miatta. *Ez volt 1878-ban Bosznia-Hercegovina okkupációja.* Mennyi magyar vér áztatta azt a földet, melynek zsirját az osztrák szipolyozza. Bosznia ma osztrák tartomány. Intézői, vezetői, hivatalnokai osztrákok, kik zsarolják a bosnyák népet. Ám a haszon a magyar vér árért nekünk semmi, mi csak izzadjuk évente a véradót. Hisz Boszniát most is magyar ezredék tartják megszállva, most pedig leviszik a budapesti 32. gyalogezredet újból. Nekünk semmiféle gyarmat nem kell. Okulhattunk eleget a mult szomorú példáin. Iparunk nincs s a gyarmaton az osztrák lenne az ur, mint a kinek fejlett ipara van. A théát, rizst nálunk nem lehet meghonosítani, a mi égal-

## TÁRCZA.

### A vak koldus.

— Guy de Maupassant hagyatékából. —

Miért örülünk annyira az első tavaszi napfénynek? Miért önt belénk a földet megújultan elárasztó aranyos napsugár új életkedvet? Az ég olyan kék, a pázsit olyan zöld, a házak olyan fehérek; szemeink elragadtatva fogadják be ezeket a színeket, hogy lelkünk boldogságra váltsa át őket. S táncolni, futni, énekelni jön kedvünk; gondolataink olyan vidámak, olyan könnyűek; szivünk gyengéden kitárul: szeretnők átölelni a napot . . .

Csak a vakok ülnek eltompult lélekekkel a házak előtt, örök ej fogja körül a lelküket. Nyugodtak, mint mindig még a kacagó sürgés-forgás közepette is, s unatlanul kutyájukat szidják, mely játszani, ugrálni szeretne. Ők nem értik ezt . . . Csak mikor napnyugtával eljön értök a kis testvérük, hogy kézenfogva hazavezesse őket; akkor szólalnak meg:

— Ma nagyon szép idő lehetett! Lulu folyton játszani akart, nem maradt nyugton mellettem.

Ismertem egy olyan embert, kinek egész

élete az elgondolható legkeservebb kinszenvedés volt. Parasztfiu volt, egy normandiai bérlő gyermeke. Mig az apja, meg az anyja élt, addig csak gondoskodtak róla valahogy, nem kellett mást szenvednie, csak vakságának átkát; de mikor az öregek elhaltak, megkezdődött vértanusága. Egyik nőtestvére vette magához, de a háznál mind úgy bántak vele, mint a más kenyérén élő koldussal. Nem volt ebéd, hogy fel ne panaszták volna neki az ételt, hogy lomhának, ingyenélőnek ne mondták volna; s bár a sógora kicsalta tőle az örökrészét, csak éppen levest adtak neki, hogy éhen ne haljon.

Az arcza fakó volt; a két szeme csillaga úgy fejrlett, mint az ostya. Közönbösen viselte a szitkokat, összehuzta magát, hogy az ember azt gondolta volna, nem is érez semmit. Nem is ismert szidáson kívül mást. Az anyja mindig durvábban bánt vele, mint a testvéreivel és sohassem szerette; falun kártékonynak tartják azt, akinek hasznát nem lehet venni és a paraszt szeretné minden nyo órénak kitekerni a nyakát.

A mint a világtalan megette levesét, feláll és nyáron kiült az ajtó elé, télen meg a kályhazugba, aztán ott maradt estig. Moczcanás nélkül ült egész délután, csak a

pillái reszkettek meg néha idegesen, mikor lezárta kialudt szemeit. Volt-e lelke, esze, teljes öntudata? Ezt sohasem kérdezte senki.

Igy folyt az élete egy pár esztendőn át.

De lelki tompultsága és teljes hasznavehetetlensége végre is elkiserítették rokonait s a vakságverte fiu csakhamar guny tárgyává lett, valami olyan torz-vértanuvá, kinek feje felett vihogva öntötte ki durva környezete a veleszületett aljasságot és barbár jókedvet. Minden otromba tréfát megcsináltak vele, a mi csak egy vakkal lehetséges. S hogy megvegyék a bőrén az étel árát, a rokonai valóságosan mutogatták, a szomszédok előtt követték el vele csufolódo tréfaikat.

Erre a mulatságra összesereglett a szomszadságból minden paraszt: szájról-szájra járt az esetlen tréfák híre s a majorság udvara minden este tömve volt kíváncsiakkal. Behozták a vaknak egy tányéron az ételt, aztán egy kutyát, vagy egy macskát tettek az asztalra. Az állat hamar észrevette a vak fiu tökéletlenségét, lassan az ételhez lopózkodott s szép csendben nagyokat nyelt belőle, mig a csamcsogása el nem árulta. A szegény világtalan akkor tétován kezdett hadonázni a kanálával, de az állatban nem tudott kárt tenni.

junk erre nem alkalmas. Hát akkor mi diktálja nekünk, hogy gyarmatosítsunk? Lám a német számban, erőben, kulturában, mindenben gazdagabb nálunk, ugyan hány gyarmata van a föld kerekén? Az egyedüli angol az, melynek mind az öt földrészen van gyarmata. De édes Istenem, hol vagyunk mi az angoltól, talán 500 év múlva leszünk ott, a hol az angol volt a század elején. Ha ugyan addig el nem pusztulunk és el nem söpör minket a félelmesen növekedő szlávok vagy germánok.

Miután semmiféle indok és logika nem írják elő, hogy kivándoroljunk Kinába egy darabka földért, melynek hasznát nem mi élveznők, maradjon csak papíron, mint pium desiderium Magyarországon szerepe Kinában. Az itthon levő bajok orvoslására kell főszólyt fektetnünk, mert míg nincs rendben a szénánk, semmiféle kalandos politikára gondolnunk se lehet. Sok dolog vár itthon orvoslásra. A nép szegényedik és kivándorol, a magyarság fogy. Az idén megejtendő népszámlálás ijesztő adatokat fog felmutatni, mert fogyunk. A magyarosodás csak nem akar előre haladni. Az államnak keze meg van kötve, a pénzt hordja Bécsbe a nagy kvótába, hadihajókra, puskákra, ágyukra, csak a kulturára nincs soha pénz. Aztán ropant keztyűs kézzel fognak némely vidéken a magyarosításhoz, úgy bánnak a renitens nemzetiségekkel, mint a himes tojással. Veszedelmes politika ez, mely előbb-utóbb káros gyümölcsöket terem. Az adók terhei majd agyonsujtanak s alig van valami már, a mire adót ki nem vetettek volna. A felekezeti békét is megbolygatták. Évekkel ezelőtt a néppárt a revízióval s most a Bánffy-sták a potestántizmusnak láthatatlan üldözőivel vivnak Don Quixotti harcot. Ezek a bajaink, ezeket orvosolja a jog, törvény és igazságnak jelenleg Rátóton hüselő

Hangos röhögés, dobogás, ki bálás követte a vak fiu bizonytalan mozdulatait, a nézősereg ujjongva tolakodott az asztal körül, míg a megtréfált fiu balkezevel védőleg fogta körül tányérját és úgy evett.

Aztán ócska dugaszt, forgácsot, leveleket, sőt alomszalmát szórtak az ételébe. Végezetül pedig, mikor megunták a tréfát, a sógora feldühödve azon, hogy neki kell eltartani, rárohant és verni kezdte. Akkor meg azon nevettek, hogy milyen ügyetlen mozdulatokkal iparkodik elhárítani az ütések. Kitaláltak egy új játékot vele, a „nyaklevest”. Béresgyerekek, szolgálók, egymásután estek neki és pofozták. A vak fiu pillái ilyenkor valósággal vonaglottak s a szegény előrenyújtott karokkal sietett el a helyéről, hogy senki hozzá ne érhesse.

Végre koldulásra kényszerítették. Vásárnapján kiállították az utcásarokra s a mint lépéseket, vagy kocszörgést hallott, le kellett vennie a kalapját és alamizsnáért könyörögnie.

A falusi nép fősvény; sokszor hetek elmultak, hogy egy krajczárt sem hozott haza. Sógorának gyűlölete a végtelenségig, az irgalmatlanságig fokozódott. S ez lett a világtalan fiu halála.

Egyszer télen, mikor gyilkos hideg volt

őre. *Ha mindezek e bajok megszűnnek s a magyar földön mind a 18 millió magyar lesz és magyarul érez, akkor mehetünk foglalni Isten nevében s ott kiűzhetjük a független Magyarország háromszinü dicső zászlaját.*

Mártonffy Imre.

**Sándor szerb király házassága.** A koronas fők újabb időben divatba hozták a házasságkötésben a secessiót és Sándor, az ifju szerb király is követi a többiek példáját, eljegyezve 24 éves korában özvegy Marné szül. Lunyevica Draga urhölgyet, a ki most 42 éves. Az eljegyzést az ifju király hétfőn hirdette ki és — miniszterei rögtön lemondottak, a belgrádi házak fellebogozatlan maradtak, új minisztereket fogni nem tudott, s hozzá a nép is zugolódik, elégedetlen a házasság miatt, tehát megvan a hatás. A leendő királyné polgári származásu, atyja kerületi főnök, első férje mérnök volt. Az igaz, hogy nagy a korkülömbőség az ifju pár között, de hát egy szellemes francia szindarabban a Plumet örökségében ezt mondja egy fiatal unokaöcs egy fiatal lányt elvenni akaró öreg nagybácsinak: „ti idős férfiak, mindég úgy házasodtok, hogy a feleségetek 15—20 évvel fiatalabb nálatok, pedig ennek éppen megfordítva kellene történni”. Nos, ne gáncsoljátok a fiatal királyt a miért ilyen fiatalon is megértette a francia író sorai közt rejő filosofiát. Egyáltalában senkit se gáncsoljatok a szerelemért, ti hidegvérű filiszterek, mert a székely közmondás szerint „A szerelem hatalma vadabb mint a vadalma” s ez örök, megdönthetetlen igazság volt, lesz és marad trónon, kunyhóban egyaránt.

### A magánzálogházak uzsorája.

— A zálogházak államosítása. —

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter mindjárt hivatalba lépése után szemet vetett a magánzálogházak üzelmére és eddigi rendelkezéseivel azt a reményt kelti, hogy az idegvágó viszonyok szanálása komoly igyekezetét képezi. Legutóbb körlevélben fordult az ország kereskedelmi és iparkamaráihoz, melyben a kézi zálogüzletek tul-

s a földet vastagon borította a hó, sógora kivezette kora reggel egy távoli országra, hogy ott kolduljon. Ott hagyta s mikor leszállt az este, azt mondta az embereknek hogy nem talált rá.

— Ezért ugyan — szolt — nem érdekes aggságoskodni. Valaki bizonyosan magával vitte, mert látta, hogy fázik. — Ez ugyan el nem pusztul! Majd megjön holnap a levesre.

De nem jött meg.

Órák hosszat állt az országuton és várt. Aztán, mikor érezte, hogy meg kell fagynia, vaktákon elindult. A hófúvásban nem ismerte meg az országutat s elhazott gödrökön bukácsolt át. Felkapaszkodott és házat keresett.

De a jeges hó hidege mindjobban átjárta s mikor csenevész lábai nem bírták már a menést, leült egy szántó föld szélén és sohasem kelt fel többé.

A hó fehér pihéi lassankint egészen elborították. Megmerevedett tagjai eltűntek a sűrűsödő hóréteg alatt, mely egyre hullott s rövid időn nem mutatta semmi jel, hogy hol fekszik a teste.

A rokonai szinből keresték, nyolcz napig kutattak utána. Még sirtak is. De ab-

magasnak talált kamattételeinek leszállítására javaslatételre szoltja fel azokat. *A kamarák sorra a kamatláb leszállítása mellett nyilatkoztak, annál feltünőbb ez okból a pécsi kereskedelmi és iparkamara június 1-én tartott közgyűlésének határozata, mely szerint:*

„bár teljesen osztja a minisztériumnak azon véleményét, hogy a kézi zálogüzletek humanitárus szempontból arra hivatva, hogy olcsó kölcsönök nyújtásával a kölcsönre szoruló szegény néposztály helyzetén lehetőleg könnyítsenek, ez a célzat pedig tulnagyas kamatlábak mellett meg nem valósítható, mégis figyelembe véve azt, hogy a zálogházak fennállása nem nélkülözhető, nagyon alacsony kamatlábak mellett pedig azok fenn nem tarthatnák magukat, hogy tovább a kamara területén érvényes zálogházi kamattételek a várható forgalomnak alapos mérlegelésével állapítatik meg s azok csupán a pénzügyi kamatláb mellett látszanak tulmagasaknak, végre, hogy lényeges leszállítás csak az esetben volna a zálogházi intézmény veszélyeztetése nélkül eszközölhető, ha a magas kormány a zálogházi bélyegdíj szedésétől eltekintene, amiben felterjesztésében kérni fogja a közgyűlés a kereskedelemügyi minisztériumot: javasolja, hogy a zálogházi bélyegdíj eltöröléséig Pécs szab. kir. város területére az arany és ezüstnemek és értékpapírok után 12 százalék, egyéb ingóságok után 20 százalék, Mohács és Siklós területére pedig 15, illetve 22 százalékban állapítsák meg a zálogházi kamatláb magassága.”

Eddig a pécsi kereskedelmi és iparkamra. Távol áll tőlünk, hogy fentidézett állásfoglalásért szemrehányással illessük. Elvégre a kereskedelmi és iparkamarák egyoldalú érdekek képviselői s ne vegyük rossz néven egyiktől-másiktól, ha a miniszter intenciójában egy kereskedői üzletág veszélyeztetését látja s nem érez magában hivatást szociálpolitikai eszmék mellett sikra szállani. Sőt abban a tekintetben köszönettel tartozunk a pécsi kamarának, hogy indokolásában bizonyos precizitással jelölte meg azokat az elemeket, melyek a kézi zálogüzlet nálunk ez idő szerint érvényben lévő rendszerének tarthatatlanságát nyilvánvalóvá teszik.

A mi közigazgatásunk a közhatósági jelleggel bíró és a magánzálogházak kapcsolatos rendszerét tette magáévá. A mit a tények nyelvén szoltva azzal illusztrálhatunk, hogy

ban az esztendőben erős volt a tél, későn engedett fel a föld fagyja. Nem találták a nyomát sem.

Egyszer vasárnap misére menő parasztok nagy sereg hollót láttak keringeni a levegőben. A holló-csapat, mint a felhőszakadás, csapott le egy helyre, majd megint fölrajzott és keringett a levegőben.

Egy héttel azután is ott szállongtak az undok madarak. Rajzásuk elsötétítette az eget, olyan tömegben szálltak fel s alá, mintha a világ minden tájékaról sereglettek volna ide: hangos károgással csaptak le a csillámló óra, makacsul egy helyen dulták föl a havat s fekete testük kísértetiesen tarkállott a szűzfű leplen.

Egy fiu odaszaladt, hogy megnézze, mit keresnek a madarak. A világtalan koldus holtestét látta meg, melyet már egészen szétteptek és félig fellaktak a hollók. Fejér szemegolyóit kivágták a falánk madarak...

S valahányszor az első verőfényes napok örömet érzem, felmerült lelkemben a sötét emlékezett, a bánatos gondolat, erre a világtól kitesztott nyomorokra, kinek halála megváltás volt mindenkire, a ki csak ismerte.



volt nálunk az 1898. évi hivatalos statisztika szerint 127 magán jellegű, 206 pénzügyintézettel kapcsolatos, együtt 333 nem közhatalósági, ellenben ilyen, vagyis állami és községi jellegű zálogüzletünk 12, mond tizenkettő. Helyes fogalmat ez intézetek arányairól és az egész kézi zálogkölcson-intézmény jelentőségéről akkor nyerünk, ha a forgalmi adatokat vesszük szemügyre.

Az összes i. tézetek egy évi forgalma együttesen kitesz 81,304.276 koronát. Hány nyomorúságtól hajtott szegénynek kellett a zálogházak kapuján besompolyogni, míg ez a tekintélyes szám előállott. Az adatokból kitűnik, hogy az állami és községi intézetek alig egyharmadát látják el a szükségletnek. A magánvállalkozáson alapuló intézetek előszeretettel ápolják az arany- és ezüstműveket 344, az ugynevezett egyéb ingókra pedig csak 158 magánintézet ad Magyarországon előleget. Mit jelent ez? Nem egyebet, minthogy éppen a legszegényebb néposztály, melynek soha sem volt arany és ezüstműve, vagy ha volt jobb időkben, örökre a zálogházba vándorolt, a legnagyobb szükség közepette nem talált irgalmas kezét, mely azal a bizonyos szalmaszállal megkönnyítene utolsó vergődését, kinjait.

A magánzálogház előbb kifosztja értékeiből holmijából, a mikor pedig a „czók-mók“-ra kerül a sor, bevágja orra előtt az ajtót.

Az intézetek által szedett zálogdíj magassága a statisztikai évkönyv táblázatában a legutóbbi képet mutatja. 6 százaléktól 8 százalékgig emelkedik a kamatláb, azonban az egyéni magánvállalkozáson alapuló 127 intézet közül ékszerre adott kölcsönöknél 121 nem ismer 12 százalékon aluli, hatvanhárom 15 százalékon aluli és harminczöt 18 százalékon aluli zálogdíjat, míg egyéb ingóságokra 113 ily intézet közül 112 nem ad 12 százalékon, 100 intézet 15 százalékon, kilencvenhét 18 százalékon és negyvennyolc intézet 24 százalékon aluli kölcsönt. A pénzügyintézetekkel kapcsolatos zálogházak némileg kisebb intenzitással dolgoznak bele az uszarakamatokba, míg egyetlen állami intézetünk, a Budapesti kir. zálogházak ez idő szerint tudvalevőleg 9 százaléket szednek.

Ezek mellett a számok mellett a kis lutri, melyet annyi önelégültséggel fektettünk sirba, ártatlan gyermekjárték. Van 48 olyan zálogház Magyarországon, mely u. n. egyéb ingókra 24 százalékon alul nem ad pénzt és 4 olyan, mely csak 35 százaléknál áll szóba a kölcsönvevővel. Valósággal embertelen kamatok, melyek a kényszervégrehajtás útján való eltulajdonításnak államilag védett rendszerét leplezik. A ki ilyen kamatok fizetésére szerződik, az vagy kétségbeesett, vagy be nem számítható ember, vagy gonosztevő, a ki nem kölcsönt, de az ebből szerzett jószág értékesítését keresi.

Mindenki igazat fog nekünk abban adni, hogy egy kulturálm kormányának elodázhatatlan kötelessége a kamatokat emberséges nivóra leszállítani. Kérdés, melyik a helyes út, a mely a célhoz vezet? A pécsi kamara azt a szakvéleményét, hogy a magánzálogházak ezt a gyökeres megrendszabályozást, mert ilyenre van szükség, meg nem bírják, magunk is osztjuk. A kézzizálogüzlet nem az a foglalkozás, melyre a tőkepénzesek elítje vállalkozik. Többnyire kis tőkével megkezdett vállalkozása oly embereknek, a kik egyéb gazdasági kísérletekkel kudarcot vallottak. Ha azután ilyen egzisztenciák 2-3000 forint tőkével zálogházat nyitnak s annyit akarnak kisajtolni e befektetésből, a mennyi a maguk és esetleg nagyszámu családjuk fentartására szükséges, csodálkozhatunk-e azon, hogy felszólják a kamatlábakat, a meddig a kereskedelmi minisztériumnak, a kereskedelmi kamarák szakvéleményével támogatott türelme engedi. Hogyan éljen meg egy ilyen szegény ördög törpe tőkéjéből civilis kamatok mellett.

A zálogházi bélyegdíj eltörlése is csak bizonyos kamathatárig segítene. A magán-

zálogházak a 6 hónapig terjedő kölcsönöknél I. fokozat, hosszabb kölcsönöknél a II. fokozat szerint fizetnek bélyegilletéket.

Ez az illeték egy 3 hónapra szóló 10 koronás kölcsönnél 4 százaléknak, egy 6 hónapra szóló ugyanily kölcsönnél 2-8 százaléknak felel meg. Ezek alapján mondhatjuk, hogy a magánzálogházak rendszerével egyáltalán szakítani kell. Marad a kérdés, hogy áttérve a közhatalósági jellegű zálogházak rendszerére, a mint az Franciaországban honos, centralizáljuk-e az intézeteket az állam kezében, vagy bizzik fentartásukat a községek és törvényhatóságokra.

Kétségtelen, hogy ez önkormányzati testületek a gazdasági funkció elvégzésére hivatottak volnának, tekintve azonban, hogy nálunk, mint ezt az a néhány községi és városi takarékpénztár példája mutatja, ez intézetekben is megvan a hajlandóság gazdasági szerveiket nyereszkedési alapon berendezni, részünkről nem látunk más remediumot, mint-hogy a *kézzizálog kölcsönüzlet államosíttassék*.

## UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Kun Bertalan ev. ref. püspök több hétre terjedő szabadságát megkezdte. — Horváth Lajos főrendiházi tag, nyári üdülésre Tatra-Füredre utazott.

— **Eljegyzés.** Wolf Jenő mezőkövesdi adótitst jegyett váltott Tarbay Ida urhölgygel a m.-kövesdi közbecsülésben álló postamesternek Tarbay Edének bájos leányával. Tartós boldogságot kívánunk!

— **Tanulmányut.** Kiss Lajos ev. ref. főgimnáziumi tanár tegnap a párisi világiállásra utazott, hol főleg a műremekket és műgyűjteményeket tanulmányozza. Tanulmányai eredményéről annak idején lapunk hasábjain fog beszámolni.

— **Athelyezett kir. ügyész.** A magyar kir. igazságügyminiszter Déván Ottó kir. ügyész sajtó kérelmére a pécsi kir. ügyészséghez helyezte át.

— **Halálozások.** Bartányi Károly, Bartányi Gyula, a takarékpénztár ügyész-titkárnak édes atyja f. hó 20 án életének 85-ik évében jobblétre szenderült. A megboldogult temetése vasárnap d. u. ment végbe Ónod és környéke intelligentiájának élénk részvéte mellett. — Kovács Sámuel heőcsabai ev. ref. tanító, ki 40 év óta állott a tanügy szolgálatában s ez idő alatt kiváló képzettségénél, hangyaszorgalmánál fogva nagy és maradandó eredményeket ért el, f. hó 21-én hosszas és kínos szenvedés után örök álmra hunyta le szemeit. Temetésén, mely vasárnap d. u. ment végbe, miskolci kollégái is nagy számmal vettek részt. — Rátz Jenőné szül. Ungár Aranka urnő, Ungár Sámuel m. á. v. főmérnök leánya, életének 28-ik évében f. hó 21-én jobblétre szenderült. — Ligner Paula urnő f. hó 21-én, életének 32-ik évében rövid szenvedés után az égiek szebb hazájába költözött.

— **Magyar név.** Singer József miskolci lakos vezetéknevét „Sándor“-ra változtatta belügyminiszteri engedéllyel.

— **Tiszai Dezső halála.** A magyar színészvilág egyik legagilisabb tagja halt meg hétfőn délután: Tiszai Dezső, a ki a magyar színpadnak egyik kiváló tehetségű színésze, majd ambíciózus színházigazgatója volt, nagy irt nagy maga után az Országos Színészegyesületben is, a melynek egyik mozgató lelke volt. A törekvő igazgató három nappal ezelőtt Párisba indult tanulmányutra, hogy a kiállításra tapasztalatokat gyűjtson, hogy azokat aztán itthon a pécsi színházban, a melynek igazgatója volt, értékesítse. Hétfőn délután Luzernben kiszállt a vonatból, hogy arra az időre, a mig a vonat az állomáson időzik, kissé szabadabban mozoghasson. Alig, hogy leszállt a vasuti kocsiából, ott a Perronon hirtelen összeesett és mire orvosi segítség érkezett,

az erőteljes férfi már halott volt. Szívszélhűdés ölte meg a pécsiek derék színigazgatóját. Neje, Ellinger Ilona, a ki a vidék legjobb szubrettjei közül való, Siófokon kapta a szomorú hírt. Az elhunyt közel harmincz évig volt színész. A Népszínház korusából került ki és rövid idő alatt az ország első operett buffója lett, a ki abban az időben, a mikor az igazi operettek virágkora volt, egymásután teremtette meg a legjelesebb alakításokat. Kitűnő Ezredtrombitás volt, azonkívül Zsupán, Ollendorf és Kancsukoff voltak leghíresebb szerepei. Tizennégy év előtt Kassán a közönség óhajlására átvette a színház igazgatását. Onnan Debreczenbe, Miskolcra és két év előtt Pécsre ment társulatával. A magánérintkezésben rendkívül derék gavallér ur-ember volt, a ki színészei rendkívül szerették. Az elhunyt igazgató szülei Szegeden élnek, ugyanott lakik öccse, dr. Gyulai és veje Várnai papírkereskedő. Egyetlen fia van, a ki a vidéken járásbírói hivatalkok. Tiszai Dezső halálának híre a kollégák körében mély részvétet kelt és hogy ha hamvait haza hozzák, a színészek impozáns módon fognak részvétüknek kifejezést adni. Tiszai Dezső gyászos elhunytának híre tegnap délelőtt terjedt el városunkban s mindenütt a legőszintebb részvétet keltette. Tiszai Dezsőt igen jól ismerte városunk színházlátogató közönsége, hiszen a közelmúltban 3 színi évadot töltött körünkben s mint színművész és igazgató közszere-  
tetnek örvendett.

— **Három gyilkosság.** Rakacza-Szend borsodmegyei kis községben szombaton rémes gyilkosság történt. Egy elmezavarodott fiú elébb anyát ölte meg, aztán önmagát fosztotta meg életétől. Maga az eset a következő: Kertész Lajos rakacza-szendi lakos évek óta buskomorságban szenved. Amolyan csendes elmebeteg volt, ki nem bántott senkit. Folyvást egy helyütt ülve, egy-egy tárgyra szegezte mélibus pillantásait s így ült órák hosszáig. A szerencsétlen fiú édes öreg anyja gondozta, ápolta. Tegnapelőtt hideg idő lévén, az anya kiment az udvaron lévő fiúhoz s így szólt hozzá: „Gyere be édes fiacskám, hideg az időjárás s megfázol!“ E szavakra felugrott helyéről a fiú s egyenesen öreg anyjára rontott s a földre teperve, vasmarkával fojtogatni kezdte a nyakát. A teljesen védtelen asszony egy alkalmas pillanatban kiragadta magát örült fának kezei közül s segítségért kiáltott. A fiú örült dühében újból megtámadta édes anyját és ismét elkezdte kegyetlenül fojtogatni. Eközben megérkezett Szabados János, az asszony sógora, ki látva a veszedelmes helyzetet, az asszony védelmére kelt. Ekkor az örült fiú kést ragadott s azt tövig a mellébe szurta Szabados Jánosnak, majd ezután önmagának a nyakát metszette el. A szerencsétlen áldozatok életben maradásához alig van remény. — A másik gyilkosság szombaton reggel történt a határunkban lévő Martonffy-féle tanyán. Simbó János földműves, egy részegeskedő, duhaj ember folyvást üldözte családját s többször kifejezést is adott annak, hogy mi-helyest alkalom nyílik, elpusztítja egész családját. Szombaton a férj és feleség együtt dolgozott a Martonffy féle tanyán s úgy 10 óra tájban a neki dühödő férj reá támadt a legcsekélyebb ok nélkül a szegény asszonyra és ütni-verní kezdte. Az asszony erre elkezdett segítségért kiáltani, erre az állatbörbe bujtatott férj kaszát ragadott s azt oly erővel döfte az asszony mellébe, hogy menten kiadta lelkét. A gyilkos férjet el-

fogták. — A harmadik vérengzés Szirmán történt. *Tamás* István ottani parasztagazda egy pörös ügy miatt régóta hadilábon állott *Szabó* András gazdaemberrel. Tegnapelőtt este ebből kifolyólag közöttük szóváltás fejlődött ki, mely később inzultussá fajult. E közben *Tamás* István egy kapával oly hatalmas ütést mért *Szabó* Andrára, hogy koponyája azonnal kettéhasadt, és ő szörnyet halt.

— **Kereskedelmi kongresszus Miskolczon.** Az országos Kereskedelmi Kongresszus végrehajtó bizottsága határozata szerint az idei harmadik Országos Kereskedelmi Kongresszus folyó évi szeptember hó 16—17. napjain *Miskolcz* városában fog megtartani. A kongresszus napirendjére a következő tárgyak vannak kitűzve: 1. Jelentés a szegedi (II.) kongresszus által tett intézkedésekről. 2. A kereskedők országos szervezete és a szervezet megalakítása. Előadó: *Sándor* Pál (Budapest). 3. A kereskedelmi szerződések és az autonom vámtarifa. Előadó: dr. *Matekovi*s Sándor v. b. t. t. (Budapest). 4. Fogasztási szervezetek. Előadó: *Guttman* Miksa (Budapest). 5. Adó-reform. Előadó: dr. *Szentpáli* István (Miskolcz). 6. A hazai ipar fejlesztése. Előadó: *Gelléri* Mór kir. tan. (Budapest), *Koos* Soma (Miskolcz). 7. A polgári peres eljárás reformja. Előadó: *Schreyer* Jakab (Budapest). 8. A csődtörvény reformja. Előadó: dr. *Glücksthal* Samu (Budapest). 9. Kereskedelmi képviselet a parlamentben. Előadó: *Auer* Róbert (Budapest).

— **Leöcsey Seltenreich Emma**, az országos nevű író és a miskolci tisztánimnői ev. ref. egyházkerület felsőbb leánynevelődjének tanárnője, a közönség és kritika által kedvezően fogadott irodalmi műveinek második kiadását sajtó alá rendezte. Erre vonatkozólag a következő felhívást teszi közzé: „Kedves növendékeim! Midőn folyó év márczius havában „Emma néni színműveit” kiadtam, nem reméltem, hogy oly érdeklődéssel fogják azokat fogadni, hogy már három hétre megjelenésük után, az első kiadás teljesen elfogyott és sok megrendelést sajnálattal vissza kellett utasítanom. E körülmény és ugy a sajtó, valamint paedagógusok kedvező bírálata arra indít engem, hogy e művécskéből második kiadást is rendezzek és remélem, hogy kedves volt és jelenlegi növendékeim és a tanügy barátai azt is szívesen fogadják és ösmerőseik körében ösmertetni és ajánlani fogják. Egyik szindarabot: „A mama születésnapja”-t, melyet németből dolgoztam át a maguk számára, már iskoláink kedves falai között szép sikerrel elő is adták szeretett növendékeim, e szerint kellemes emlékek fűződnek hozzá; a másik „A társalkodónő” eredeti mű és azóta irtam számukra. Emma néni színművei második kiadása f. évi augusztus havában jelenik meg. A csinosan kiállított fűzött példány ára 1 korona. Minden 10 példány után tiszteletpéldánnyal szolgálak a t. gyűjtőknek. Az előfizetési pénz augusztus hó 20-ig küldendő be. Midőn ezen második kiadás minél nagyobb valószíves terjesztését kérem, vagyok Miskolcz, 1900. évi július havában, szívélyes üdvözléssel: *Löcsei Seltenreich Emma*. Czim: aug. végéig: *Löcse* (Szepesmegye. szept. elejétől: Miskolcz, (Borsodmegye).

— **A VI. hadtest őszi gyakorlatai.** A VI. hadtest derék vitézeinek farasztó hadgyakorlata lesz az őszön, amennyiben Galiczia terméketlen földjén tartják ezuttal a gyakorlatokat úgy, mintha háboru lenne s a csapatok tizenhét napig, vagy talán még tovább is a szabad ég alatt fognak tartózkodni.

A hadgyakorlatokon két-két hadtest fog szemközt állani több mint nyolcvanezer emberrel. Minden egyes gyalogezred századaikhoz, valamint a tüzéruitegekhez 50—50 tartalékost hívnak be a rendes 13 nap helyett 20 napra. A főhadiszállás a kis terjedelmű

Jaskó nevű mezővároskában lesz, mely olyan igénytelen község, hogy a király is az egygyetlen valamirevaló takarékpületben fog lakni, ahol e miatt 10 napig szünetelni fog a pénztári forgalom. Azonban ez az egyetlen modern építkezési földszintes épület is olyan szűk, hogy az udvari ebédeket a szomszédos pénzügyőrségi kaszárnya nagykiterjedésű hálósobájában fogják felszolgálni, míg az ugynevezett hadgyakorlati marsaltábla, melyben a vezérkar tagjai és tábornoki rangban levő döntnökei vesznek részt, a történelmi nevezetességű sátorban lesz. Jaskó, a főhadiszállás helye oly kicsiny, hogy a vezérkart és a hadgyakorlatok vezetőségének háttas lovait 16—30 kilométer távolságra eső falvakban kell elhelyezni. Érdekes, hogy a kassai 6-ik hadtest, melyhez a miskolci 5. ezred is tartozik, huszezer embere gyalog fogja megtenni a nagy utat Galicziába. A Miskolczon állomásozó 5-ik gyalogezrednek, az Egerben állomásozó 60-ik, valamint a lonsonci 25-ik ezrednek lesz a leghosszabb utja. Miskolcz, Putnok, Tornalja, Rozsnyó, Igló, Szepes-Béla, végül a Kárpátokon át a Hakkai-szoroson keresztül érik el Gácsország terméketlen földjét. Bizony, bizony meleg napok lesznek azok.

— **A fürdés áldozatai.** Edelényben tegnap *Schwarz* Mórné, szül. *Feldman* Regina 38 éves asszony többed magával fürdeni ment a Boldvára. Fürdés közben hatalmas örvény keletkezett, mely hullámsíraiba temette a szerencsétlen asszonyt. Holttestét még nem sikerült kifogni. — Városunkban is történt ehhez hasonló végzetes szerencsétlenség. Özv. *Molnár* Andrásné 78 éves asszony tegnapelőtt a Sajóban fürdőlvén, e közben egy hirtelen keletkezett örvény felkapta és eltemette.

— **Szomoru kimutatás.** Magyarország szociális nyomorát szomorúan tükrözi vissza az a hivatalos statisztika, mely a kivándorlásról szól. Hogy milyen nehéz lehet a megélhetés különösen az északi megyékben, arról csak az alábbi kimutatás adhat nekünk fogalmat. Az elmúlt hónapban Abauj-Tornavármegyében 564 külföldre szóló utlevelet adtak ki, Sárosban 704-et, Zemplénben 637-et Szepesben 329-et és Ungban 586 ot. A múlt hóban összesen 8134 külföldi utlevelet állítottak ki. És ebben az óriási számban nincsenek benne azok, akik utlevél nélkül hagyták el magyar hazájukat. Hát vajjon Borsod megye népe mennyivel apadt ez idő alatt.

— **Postagalambverseny Kassán.** A budapesti Columbia-kör Kassán postagalambversenyt rendezett. E verseny június 23-án reggel folyt le a katonai gyakorlótéren. Összesen 600 galambot bocsájtottak fel, melyek közül 400 a Columbia köré, 200 pedig a budai hadászati postaállománya volt. A galambokat reggel 4 óra 45 peczkor kezdték felbocsájtani. Először 200-at bocsájtottak fel egyszerre aztán minden öt perczben 200—200 főnyi csoportot. A galambok kis habozás után azonnal délnek húzódtak s nyilsebesen tüntek el a nézők szemei elől. A galambok, mint a távirat jelezte, 12 órakor érkeztek Pestre, ami egy kis késést mutat, de ez a nagy hőségnek tulajdonítható be, így is elég rövid idő alatt tették meg a 273 km. utat.

— **Kisiklott vonat.** Pénteken, július 20 án délután a tehervonat Sajó-Eceseg határában közvetlenül a Boldva-völgyi vasut csatlakozásánál az elkésett váltás miatt kisiklott. Szerencsétlenség nem történt. A vasuti forgalom nevezett irányban másnap reggelig szünetelt.

— **A nagytrafikok beszüntetése.** Az utóbbi időben híre terjedt annak, hogy augusztus 1-től kezdve rendeletileg megszűnteti a pénzügyminiszter a nagytráfikokat, a honnan eddig a kistözsdek szükségleteiket beszerezték s hogy ezentul az árukiadást a kincstár házilag fogja kezelni. E híreszte-

lések — mint az egyik budapesti könyomatos jelenti — alaptalanok.

— **Táncmulatság.** A magyarországi művezetők kerületi egyesülete folyó év július hó 29 én a vasgyár mellett fekvő „Ládi” nevű erdőrezsben zártkörű nyári táncmulatságot rendez, melyen a gyári zenekar és Bogár Vincze működik közre. A mulatság kezdődik délután 3 órakor. Belépti díj: személyegy 1 korona 60 fillér, családjegy (3 személyre) 3 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem a szövetkezeti özvegy és árvasegély alap gyarapítására fordítatik. Rosz idő esetén a mulatság augusztus hó 5-én tartatik meg. A rendkívül csinos, secessió megíhvó a Szelényi és Társa nyomdájából került ki.

— **A vidéki színészet országos felügyelője.** Valamennyi törvényhatósággal körlevélben tudatja a belügyminisztérium, hogy az a semmi szükségét nem pótló, hatáskör nélküli színe kurára, melynek nevét e hir elejére irtuk, *Festetics* Andor gróftól nevezte ki. Felhívja a nevezett minisztérium a törvényhatóságokat, hogy nevezett fontos hatáskörében (?) támogassák. Nagyon, de nagyon sok pénze van mégis ennek a mi szegény hazánknak, hogy ilyenekre is jut belőle.

— **Hirlapi kacsa.** Heő-Csabán történt hajmeresztő paraszt-dramáról kapott tudósítást a Borsodmegyei Lapok, melyben egy nem létező parasztleány egy képzeletbeli paraszt lányért nem létező vetélytársát irtóztató kegyetlenséggel meggyilkolta. A gyengébb idegzetűeket megnyugtathatjuk azzal, hogy az egész rémdráma légből kapott koholmány, melylyel valami léha fráter megbízható értesítéseket hozó, a külömben jól értesült lapot felültette. Nincs okunk mulatni laptársunk felsülésén. Mindnyájunkat érhet baleset.

— **Géczy legújabb népszínműve.** Városunk szülötte, Géczy István „A mit az erdő mesél” czímmel romantikus népszínművet irt. Géczy Istvánnak még egy másik új darabja is fog szerepelni a Népszínház műsorán. Ez a darab szintén népszínmű; de tárgyát *Mária Terézia* korából veszi, tehát történelmi vonatkozású. A szerző ezt a darabját történelmi népszínműnek nevezi. Czime: *Az utolsó boszorkány*. A darabot már Porzsold Kálmán, a Népszínház igazgatója elfogadta előadásra. Időközben megírta Géczy István „A mit az erdő mesél” czímű darabját s mivel ettől még nagyobb sikert vár a színház, előbb ezt hozza színre. Valószínű azonban, hogy az említett történelmi népszínmű először a kolozsvári Nemzeti Színházban kerül színre. ha ez iránt a szerző megállapodásra juthat a Népszínház vezetőségével. Az új darab tárgyánál fogva nagy érdeklődésre számíthat országszerte s bizonyára bejárja az országot akkor is, ha először a kolozsvári színházban adják.

— **Telefon — drót nélkül.** Musits Zsigmond szombathelyi posta- és távirótiszt föltalálta a drót nélkül való telefont. A kísérletek szépen sikerültek. A föltaláló nagykasütczei lakásából a Perik-patakon keresztül az árvaházi kertbe történt a telefonozás drót nélkül. A beszélő készülékbe mondott egyes szavak, valamint egész népdalok tisztán hallatszottak az árvaházi népkertben elhelyezett hallgatókészüléken. Musits azt mondja, hogy találmánya tökéletesítve és nagyobb alakban elkészítve alkalmas nagyobb távolságra is. Találmányának szerkezetét egyelőre mély titokban tartja.

— **Uj gyár a Szepességben.** Lőcséről írják, hogy Szomolnokon fém- és fényezett lemezárú-gyár létesült. A vállalkozók a kormánytól 40.000 koronát gépek beszerzésére és 40 000 korona kamatmentes kölcsönt fognak kapni.

— **A vicinálisok népdalban.** A vicinális üzemeket már a nép humora is felkarolta, legalább erre mutat az alább közölt kis nóta, melyet az Avason hallottunk énekelni s mely így hangzik:

Megy a gőzös, megy a gőzös — vicinális,  
Benne ül, a benne ül a — főispán is;  
De nyikorog  
A kereke,  
Pedig még a főispán is  
Meg van kenve.

Azt tán mondanunk sem kell, hogy ez a dal nem borsodmegyei termék és nem idevaló viszonyokra vonatkozik.

— **Az asszony ellen.** Szemrevaló felesége van Rigó Andrásnak, ki egyébként Faraó ivadéka, lévén a cigányputrik hűséges lakója. Igaz ugyan, hogy kés, kanál nem ütődik össze zörgés nélkül, de hát Rigóék között igen gyakori volt a perpatvar. Tegnap is összeveszekedtek. Az asszony aztán anynyira kihozta Rigó Andrást a sodrából, hogy az kést rántott s beleszurt azzal az asszony gömbölyű karjába. Rigó Andrást elfogták.

— **Kintornás család.** Ellőtt lábú és kezű katonák, vak koldusoknak elmaradhatatlan szimbóluma a kintorna. Ez az a szomorú esz-köz, a mibe annyi szerencsétlenül járt ember kapáskodik, mint szánalmat és könyörületet keltő s csak is azért az éhenhalástól megmentő eszközbe. Ez jutott örökségül egy szegény asszonynak és három gyermekének. A családfő meghalt, itt hagyta őket e szomorúságos siralomvölgyben, hogy vegyék ki részüket a létért való küzdelemből. A míg ő élt, valahogy csak meg volt a kis család. Megkereste véres vérejtékkel családjának a mindennapi kenyeret s néha néha egy kis ruhára is jutott, de most ő nincs s az asszonynak kell három nevetlen árváját s ő magát fenntartania. A férje halála alkalmával összegyűlt pár forinttal vett egy verkit s ez tolmácsolja a könyörületes sziveknek siró s néha fel-felsohajtó hangjával a kis család nyomorát s gerjeszt szánalmat irántuk. Az anya kintornával megéli az utca közepén s még elsír rajta egy-egy nótát, addig a gyerekek rendre járják az utca két során a házakat s alamizsnáért esedeznek, a mit a jószívű lakók örömmel adnak s néha egy kis ételmaradékot is juttatnak nekik. Így megy ez nap-nap után reggeltől estig, míg végre az anya is elhal s akkor a gyerekek bekerülnek valamelyik árvaházba ezzel a családi regény be lesz fejezve.

— **Amerikai humor.** Burlingtonban esett meg a következő mulatságos kis história: Az élelmes amerikai kereskedők tudvalevőleg minden talpalattnyi tért felhasználnak, mely hirdetések felragasztására alkalmas és így a burlingtoni villam.s vasut kocsijainak belseje is tele vannak hirdetésekkel. Az egyik ülés fölött egy szabóczég ökölnyi betűs hirdetése diszelgett, mely ezeken a szavakon végződött: „Az a tiszteletreméltó egyéniség, a ki hirdetésünk alatt helyet foglal, a mi elítélhetlen gyapjundrágunkat viseli.“ Annak a hölgynek, a ki egészen gyanutlanul helyet foglalt az ülésen, halvány sejtelve sem volt arról, hogy a hirdetés mit tartalmaz s csak arra kezdett ott fészkelődni, mikor a kocsiiban ülők folytonosan ő felé pislangatva, homéri kaczagásban törtek ki. A hölgy egy darabig nem tudta ezt a derültséget megmagyarázni magának, de végre a feje fölött diszelgő hirdetés szövegére esett a szeme és erre fülleg elpirulva szállt le a kocsirol és égre-földre esküdött, hogy a villamos vasut igazgatósága ellen 10 000 dollár iránt kártérítési pört indít.

x **Lábixradás ellen kitűnő hatású hintópor** egy doboz 30 kr. — **Egészségi gyermekhintópor** a kipállás megakadályozására, kiváló deszinficiáló hatású, egy doboz 35 kr. — **Gyermek mosó szappan** egy drb 25 kr. — **Irrigátorok, gummi cikkek, kötszerek s minden a droguista szakmába vágó cikkek kaphatók Szabó Béla gyógyszer- és illatszertüzetében, Miskolcra.**

5—

## CSARNOK.

### Üti emlékek.

— Irta: **Kiss Lajos.** —  
Innsbruck.

Ha igaz az, hogy egy városnak a természeti fekvése elhatározó befolyással van a lakosság lelkiületére, akkor az első sorban áll Innsbruckra és lakosságára. Azok az égbe nyúló kopár hegyek, a melyek mintegy a város fölé emelkedve, ezt három oldalról összeszorítani látszanak, már maguk is szükre szabják az égboltot. De aztán az ó-város házai, nyomott boltiveikkel, rémitő kőlabakon álló, arkádós gangjaikkal, oly rengeteg magasak, hogy a görbe, szük utcákból az égre föltekintő halandó örülhet, ha egy tenyérről eget lát. Csoda-e tehát, ha ez a nép fanatikusan vallásos, sőt bigott lett? Az alp-vidéki ember, a ki az elemek kemény csatái közepette, sokszor maga is életveszélyben éli le, vagy csak tengi át az életet, különben is mind hajlandó a bigottságra. De ha még nem volna is ilyen, ott van pl. csak Innsbruckban is három kolostor és egy apátság; annyi papja, hogy ezt az érzelmet a népben kifejleszse: mert a római papi hierarchiea legerősebb támasza és talpköre a nép bigottsága, butasága.

No de láttam is a bigottságnak oly jeleket és oly typusait, a minőkről eddig nem volt fogalmam. Este 9—10 órakor is látni a templomokban, gyöngye gyertyafény-nél egyes alakokat vagy csoportokat, a feszületre fohászoló farizeus-pofájú szenteskedőket.

Vasárnap 10 óráig zárva vannak az üzletek, s ilyenkor a templomok ajtaján tolong a nép ki és be. A ferenczrendűek udvari templomában valóságos bucsujárást találtam: mint egy tele köpü nyílásán, úgy dongott-hemzseget itt is a tömeg a templom ajtajánál. Az oldalbordám veszélyeztetését elkerülendő, a Ferdinánd-muzeumot mentem megnéznie. Visszatérve az egyetem és a kolostor udvarán jöttem át, a hol a köz-konyha-féle intézményt láttam: minden szegény asszony, gyerek kapott egy-két adag babfőzeléket az edényébe. Ezek után pedig egy nagy tában 4—5 ácsorgó szegény ember kapott enni és a hosszonyelű fakana-laikkal bizony majd összemarakodtak rajta.

A templomban most már körüljárhattam, gyönyörködve úgy az épület finom, könynyed részletein, valamint a belsejét megtöltő sok, ritka művészi becsü régiségben. — Csak időnkint zavart ki elmerüléséből egy-egy apáca által vezetett növendék-csapat, kik sorban, kommandora térdeltek le és hányták a keresztet egy-egy kép, vagy szobor előtt; közben azonban egy-egy oldaltekintet, olyan ártatlan kacintás-féle, mutatva, hogy kevésbé tartja meg őket a kommandószóra való kényszer-áhitat, mint az az eleven, a mosolygó, való élet utáni vágyakozás.

A templom középhajója oszlopai közt, csekély talapzaton áll 28 életnagyságnál nagyobb bronz szobor: Miksa császárnak a rokonsága és kortársai, csupa fejedelmi személyek ezek, a melyeknek a jobb kezük többnyire előre hajlítva, ujjai fogásra ké-

szen állanak, — úgy hogy ezek bizonyosan gyertyák tartására voltak számítva. E szobrok korhü viseletben, kifejező mozdulatokkal, vagy méltóságos nyugalom helyzetében megteremtett remekművek, a melyeket Peter Vischer és más nürnbergi és augsburgi mester és két innsbrucki mester, a kiknek Innsbruck mellett Muhlauban volt ércöntő-műhelyük, készítették a renaissance fénykorában. Egyesek, mint pl. Teodorik gót király lehajlott fejfel gondolkodó alakja, valódi művészi becsü remek.

A középhajó közepén van aztán a Miksa siremléke, tetején az ő maga térdelő alakja géminuszoktól környezve: mind szintén bronz szobor. A kenotaphium oldalain értékes márvány-reliefek a császár tetteit ábrázolják. Az egészet egy aranyozott vasrács, művészi lakatos munka, fogja körül.

Egy másik érdekesség a Hofer András és társai, Speckbacher és Haspinger diszes, közös siremléke. E férfiaknak, a kik mint a svájci őskantonok fanatikus lakossága a Zwinglianusok ellen, éppen úgy a tiroli vadászok élére állva, fölkeltek a francia hadak ellen, Ausztria védelmére, bezzeg pompásul őrzik az emlékét. A Ferdinánd-muzeumban külön teremben vannak az emléktárgyaik összegyűjtve és kiállítva. Egy másik teremben pedig a Deffregger egy eredeti és 7 másolt művétől álló és a tiroli szabadságharczó tárgyazó képciklusával dicsőítnék. — Az *Iselberg* magaslátán egy lendületes új bronzszobor dicsőíti Hofer Andrást a városra letekintő zászlót tartó alakjával.

(Folyt. köv.)

## Közgazdaság.

### Hogyan keletkeznek a nemes gyümölcsfajok.

I.

A gyümölcsfák nemesítését valószínűleg az ősemler kezdte meg.

Ez a nemesítés nem abból állott nála, hogy a jobb gyümölcsöket oltotta, mert hiszen kezdetleges szerszámaival, hiányával minden vaseszközöknek, erre képtelen volt. Mindazáltal tapasztalta, hogy egyes vad fák aránylag nagyobb és izletesebb gyümölcsöket teremnek, mint a többiek s az ilyeneknek magvait összegyűjtve, barlangja vagy kunyhója közelében vetette el és a kikelt magvakat fákká nevelte fel. Valószínűleg így nyert az ősemler a vad gyümölcsfajokból valamivel jobb gyümölcsöket, mert az elvetett magvakból kedvező talajban és fekvésben néha nemesebb fajok is támadtak, mint a milyen volt a magvat adó anyagyümölcs. Már most nagyon természetesen ennek a jobb gyümölcsöt adó fának a magvairól megint új fákat neveltek s minthogy ezt így folytatták talán évezredek át, az eredetileg vad gyümölcs a folytonos magvetés folytán *elváltozott, megnemesedett.*

Ne higye azonban senki, hogy az ősemlernek folytonos magvetéssel nemesített gyümölcsfajából napjainkig csak egy is fentartotta magát. Ezek eltűntek a föld színéről egyszerűen azért, hogy nemesebb gyümölcsöknek adjanak helyet. A kultur népek közül a rómaiak szintén folytatták a magvetéssel való tökécsítést és ők már állítottak elő magról egyes olyan gyümölcsfajokat, melyek egész napjainkig fennmaradtak és ma is nagy becsben állanak.

Ezeket a fajokat tehát egytől egyig a magvetés hozta létre, még pedig azon az alapon, hogy a magról nevelt új fák kedvező körülmények között elváltoznak, nemesednek. Így állott elő a maig is utólrhetlen finomságu Téli fehér Calvil alma és a napjainkban már kevésbé becsült Téli Kálmán-körte, valószínűleg mindkettő a rómaiak idejében.

Ugyancsak a rómaiak idejében történt, hogy Pomona az oltást feltalálta s ezzel alaposan bevágta az utját a magvetésnek s az ezzel együtt járó elváltozásnak és tökéletesedésnek. Az emberek ugyanis látva azt, hogy a magvetéssel nyert fák is gyakran visszaesést, öröklékenységet mutatnak, vagyis visszaütnék az eredeti ősvad fajra s mint ilyenek élvezhetlen gyümölcsöt adnak — egyszerűen felhagytak a magvetéssel és az oltáshoz pártoltak. Természetes, mert hiszen oltással a nemes fajt akár a végtelenségig szaporíthatjuk és az oltás nem csal, mint a magvetés, minthogy az oltott fa mindig olyan gyümölcsöt terem, mint a minőt eloltottunk.

Az oltás határozottan használt azoknak, kik a nemes gyümölcsöket szaporítani akarták, de határozott kára volt belőle a nemesedési eljárásnak, mely mindég a magvetés eredménye. Az oltás nem nemesítési, hanem csak szaporítási eljárás, mert hiszen a beoltott vad fa igen, de maga a vadra oltott nemes sohasem nemesedik vele. A rómaiak ezután a meglévő nemes fajok szaporítására adták magukat és végkép abban hagyták a magvetést, vagyis azt az eljárást, melylyel új gyümölcsfajokat sikerült addig előállítani.

Az oltás feltalálásától kezdve már csak a véletlen adott egyes magról kelt új gyümölcsfajnak életet. Véletlenül elhullott magvakból kertekben, sövényekben itt-ott mégis felnöttek egyes fák s ezek némelyike nemes gyümölcsöt termelt, melyet aztán oltással rögtön elszaporították. Századokra új századok születtek, de a nemes fajok száma ez alatt alig szaporodott. Hogy milyen szegényes volt még a királyok asztala is gyümölcsben, azt elképzelhetjük abból, hogy a XIV. Lajos francia király idejében is a Téli Kálmán körtét tartották a világ legelső körtéjének.

(Folyt. köv.)

+ **A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület** ig. választmánya Miskolczon folyó évi július hó 22-én Miklós Ödön elnökle alatt ülést tartott. — Az elnöki megnyitó beszédben Miklós Ödön kifejezést adott azon véleményének, hogy a folyó évi termés kilátások a legutóbbi nagy forróság és zivatarok mind annyira csökkentették, hogy jóval alul fognak maradni a hivatalos becslés adatain. — Miután a hivatalos becslésnek a gabonane-műek áralakulására nagy befolyása van, igen természetesen ennek csakis gazdáink vallják kárát. — Ily körülmények között az elnökség szükségesnek látta e kiváló fontosságú tárgyban a földmívelésügyi miniszterhez felterjesztést intézni, mely felterjesztés felolvasatván, az ig. választmány által elfogadottat. — A miskolczi vásártéren építendő löistállók költségeinek fedezésére egy eladandó egyesületi telek ára s a vármegyétől kölcsönveendő igazolványi alap fog fel-

használtatni. — Az 1902-ik évi országos mezőgazdasági kiállításnak Miskolczon való megtartása iránt lépések fognak tétetni s annak keresztülvitelével egy vegyes bizottság fog szeptember havában foglalkozni, hogy Gazdasági Egyesületek országos szövetségének őszi nagy gyűlésén e tárgyban az elnökség már határozott ajánlatot tehesen. Miklós Ödön elnök bejelentette, hogy a Gazdasági Biztosító Szövetkezeti működését megkezdette s ez évben már tűz elleni biztosításokat elfogad, kéri a gazdaközönséget, hogy a szövetkezetet ugy anyagi, mint erkölcsi támogatásban részesítsék. — Az ülés végén Elek Kálmán tett indítványára az ig. választmány elhatározta, hogy felterjesztést intéz a földmívelésügyi és kereskedelmi miniszter urakhoz, miszerint a műtrágya szállítmányok ne csak vaggou rakományban, hanem kisebb mennyiségben is kedvezményes szállításban részesüljenek.

### Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol — és kéziratokat vissza nem ad. —

**Névtelenek.** Helyben. Soha se tessék aggódni, az egyén támadását senki sem írja a felekezet számlájára s a kik talán arra szeretnék írni, azokkal szóba állani nem érdemes.

**Iparos.** Helyben. Még baj, ha állandóan pesztonkának használják az iparos mesterek az inast. Tessék a ténynyel az iparkamrához fordulni. Névtelen levelek alapján személyek ellen támadást nem intézhetünk.

**B. L-nak** Budapest. Az „Erdő ölen“ két első verse jól indul, de a vége elront minden hatást. Miféle verselés pl. az ilyen:

Mint inda repkényt, öl elgetőn  
Font át, meg át két ölelő kar.

A más két verset nem kaptuk.

**T. P-nak és társainak.** Helyben. Isten ments, hogy mi a szökek és barnák, a fekete és kék szemek mellett és ellen felhozott érvök közszéttelével a modern trójai háborút felidézük. Hisz ha az önök véleményét közzétennők, nem volna nő, se szöke, se barna, ki meg ne aprehendálna. Fiatal emberek, önök még aligha ismerik a női haragot!

**Gy-snek.** Helyben. „Az üldözött szobaurat“ megéveztük és azt kérjük öntől: miféle czélja volt, mikor a tollat a kezébe fogta, hogy ezt a semmiséget és léhaságot megírja? Tudja-e azt, hogy a ki tollat fog a kezébe, hogy a közönség számára írjon, az némi felelősséggel is tartozik önmagának? Elég sok svihák van a mi társadalmunkban, ki derűre-borura adósságot csinál és becsap jöbízemű embereket; s az ilyen alakokat öltöztessük fel a *tetszetőség mezébe*? Neveljük a Bukovay Absentius felfogását a tartozásról? El vele, nem is a papirkosárba, de egyenesen a tűzre!

Többi kéziratról a jövő számban

### Értesítés.

A miskolczi köedény és agyagipar gyár r. társulat a város tulajdonához tartozó sóház telekéből 324 négyszögöl területet örök áron megvásárolni szándékozik.

Ezen eladási ügynek tárgyalására az 1886. évi XXII. t. cz. 110. szakasza értelmében f. hó 24-re kitűzött közgyűlés közbe jött körülményeknél fogva f. évi augusztus hó 25-én fog megtartatni.

Miskolczon, 1900 évi július hó 21-én.

Soltész Nagy Kálmán,  
polgármester.

### Értesítés.

Miskolcz város ujonnan átalakított építési szabályrendelete alatt irt napon tartott városi képviselő testületi közgyűlés által elfogadotván, ezen szabályrendelet folyó 1900. évi július hó 20-tól folyó évi augusztus hó 19-ig bezárólag terjedő 30 napi közszemlére a városi közigazgatási hivatalban azzal tétnek ki, hogy az a jelzett helyen, a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető és az ellen bárki által felebbezés adható be.

Miskolczon, a város képviselő testületének 1900. évi július hó 12.-én tartott közgyűléséből.

Soltész,

Kriszanovszky,

kir. tanácsos, polgármester.

v. aljegyző.

### Hirdetmény.

Miután a közegészségi és köztisztasági szabályrendelet csupán arra nézve intézkedik, hogy a járdák a nyári hónapok alatt (április 1-től október 1-ig) naponként két ízben öntözendők fel, de nincs intézkedés téve az iránt, hogy ezen kétszeri fellocsolás a nap melyik szakában és órájában történjék: a városi tanács utasításából kifolyólag értesitem az érdekelt közönséget, és az ellenőrzéssel megbízott rendőrközegeket, miszerint a járdák a fent jelzett évszakban naponként reggeli 7 és d. u. két óráig lesznek fellocsolandók.

Lukács, r.-kapitány.

## Eladó.

Vargaszög 8-ik sz.

ház

nagy udvar és nagy kertel,  
5 különálló épülettel

eladó.

Értekezhetni ugyanott.

## Baldócz gyógyfürdő.

Kitünő gyógyviz: gyomor-, bél-, epe-, vese- és köszvény bajok ellen.

Fenyves vidék.

A szobák havonként 15 frt. Hetenként 4 frt.

Naponként 50—60 kr.

Teljes ellátás napi 1 frt. — 1 frt 20 kr

A legolcsóbb és legjobb fürdők.

Posta és vasut: Szepesvárálja.

Bővebbet az

igazgatóság.

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

# „AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatásu laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elveszett ifjui üdeségét, rugganyrs teltségét. A testbört bársony lágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatásu ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában.

BUDAPEST, VII. kerület, Mexikói-ut 88. szám.

<p>Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban az egyszeri beiktató: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillérbe kerül. Vastagabb betűkből 8 fillér.</p>	<h2>A „SZABADSÁG” apró hirdetései.</h2> <p>Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.</p>	<p>Videkről a hirdetési díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Széchenyi-utca 45. sz.</p>
---	---	---

  

**URILAK**, csendes, nyugodt falusi életet kedvelőknek. Vasúti állomástól félórnyira. Lakás áll: négy szoba, konyha, előszoba, pitvar, pincze. Négy hold belsőség, gyümölcsös. Istálló cseledek, eladó. Czim a kiadóhivatalban.

**ALKALMAZÁST** keres egy szakképzett gépész cséplőgépnel vagy fekvő gépnél. Czim a kiadóhivatalban.

**M**indazon jóbarátaim és ismerőseimnek ez uton mondom Istenhozzádot, akiktől az idő rövidsége miatt nem bucsuzhattam el. Kérem, tartsanak meg tovább is szives jóindulatunkban.  
Don Pedro.

**S**zeptember 1-ére keresek külön bejárata butorozott szobát, esetleg teljes ellátással, lehetőleg a színház közelében.  
Czim a kiadóban.

**E**gy használt utikerékpár megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

**E**gy tanuló felvétetik Szelényi és Társa könyvnyomdájában. 8

# Falragaszokat, Körleveleket, Táblázatokat, Folyóiratokat, Számlákat, mindenféle Értesítéseket, Névjegyeket, Meghívókat stb.

legelegánsabb kiállításban készít

## Szelényi és Társa Miskolczon.

# STEAROPTINUM (Olaj-sebtapasz.)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

**Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve,**  
biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: **vágás, zuzódás, égés, fagyás**, mindenféle **kelevény**, a női **emlők gyuladása és gyülése**, a **titkos betegségek, kiütések** stb.  
Egy adag ára használati utasítással együtt **2 korona**.  
**A hatásért kezességet vállal**, a mi ha elmaradna, a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum” laboratoriuma.  
A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában: 4—20  
**Budapest, VII. ker. Mexikói-ut 88. szám II. em. 25. ajtó.**

## Korszakos találmány!!

# UJ! Lábbeli rugalmas talpfelülettel UJ!

**Megszűnik minden lábfájás, lábizzadás, nehéz járás és a lábbeli kitiprása.**

Magyar szabadalom 17396. sz. a., Francia szabadalom 292863. sz. Angol szab. 23214. sz. a. Osztrák és német szab. bejelentve.

A találmány főlényegét az képezi, hogy a lábbelinek talpa rugalmassá van téve, anélkül, hogy ezáltal a járás biztonságát legkevésbé is gátolná

A járást sokkal könnyebb teszi; kellemes, csendes és puha járást biztosít az **egészség** előnyére. Lelépésnél megtalálja **kényelmét** a láb, mivel a rugó lenyomul, a cipő pedig kellő bőséget kap, a lábfelemelésnél pedig a lábbeli ránczot nem vet. valamint a lábbeli széttiprását is megakadályozza; a talp nem kopik rugalmasságnál fogva s így jelentékeny a megtakarítás is. Az izzadó lábaknak szintén előnyös, mert a rugalmas talp bélésebe szükség esetén lyukak csinálhatók és a láb folyton levegőt nyer

**Ára egy párnak 1 korona. — Nagyobb vételnél megfelelő engedmény.**

Kapható Miskolczon: **Gelmann Mór** Széchenyi-utczai, **Grünwald Jakab** Hunyad-utczai bőrkereskedésében, a **miskolczi bőripari szövetkezetben** és minden nagyobb cipész-üzletben.

**Főraktár: SIKORSZKY GYULA MISKOLCZ.**